

## **Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai SIA „CĒSU KLĪNIKA”**

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 17. oktobra noteikumiem Nr. 630 „Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” 6. punktu, 7. punktu, 2018. gada 31. janvārī KNAB izstrādātām vadlīnijām par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā, 2002. gada 10. maija likumu „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.*

### **1. Vispārīgie noteikumi**

1.1. Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanu SIA „CĒSU KLĪNIKA” (turpmāk - Noteikumi) izstrādāti ar mērķi noteikt vienotus principus interešu konflikta un korupcijas riska novēršanai, izveidojot, uzturot un pilnveidojot atbilstošu iekšējās kontroles sistēmu, lai nepieļautu koruptīvas darbības un interešu konflikta situācijas.

1.2. Noteikumos ir lietoti šādi termini:

1.2.1. **SIA “CĒSU KLĪNIKA”** (turpmāk- Klīnika) **vadītājs** - valdes priekšsēdētāja vai valdes pilnvarota persona.

1.2.2. **Darbinieks** - persona, kura uz darba līguma pamata ir darba tiesiskajās attiecībās ar Klīniku, vienlaicīgi var būt arī valsts amatpersonas, kuras pilda valsts amatpersonas pienākumus uz pilnvarojum pamata, rīkojuma pamata.

1.2.3. **Korupcija** - kukuļošana vai jebkura cita amatpersonas rīcība, kas vērsta uz to, lai izmantojot dienesta stāvokli, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepelnītu labumu sev vai citām personām.

1.2.4. **Korupcijas risks** - varbūtība, ka kāds no darbiniekiem, noteiktu pilnvaru ietvaros, ar nodomu vai bez nodoma rīkosies savu vai citas personas materiālo interešu labā, gūstot sev vai citiem nepienākošos labumus, nodarot kaitējumu Klīnikai.

1.2.5. **Interešu konflikta risks** - varbūtība, ka kāds no darbiniekiem pildot amata pienākumus, pieņem lēmumu vai piedalās lēmuma pieņemšanā, vai veic citas ar amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt darbinieka, tā radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

1.2.6. **Korupcijas risku pārvaldība** - pasākumu kopums, kas paredz regulāru korupcijas risku identificēšanu, novēršanu, prioritāšu noteikšanu, rīcību korupcijas risku mazināšanai (vai novēršanai) plānošanu un ieviešanu, risku mazināšanas (vai novēršanas) pasākumu pārskatīšanu un risku mazināšanas (vai novēršanas) pasākumu rezultātu novēršanu.

1.2.7. **Riskam pakļauts amats-** korupcijas riskam pakļauts amats, kur pastāv kukuļošanas iespēja, korupcijas iespējas vai arī varbūtība izmantot savu amatu savtīgos nolūkos. Šādus amatus var identificēt risku izvērtēšanas rezultātā.

1.3. Klīnika, lai efektīvi realizētu korupcijas riska pārvaldību, veic sekojošas darbības:

1.3.1. izveido kontroles vidi, kas mazina vai nepieļauj likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – Likums) noteikto normu pārkāpumus un koruptīvas darbības;

- 1.3.2. apzina iespējamās korupcijas riskus, kuriem iestājoties var tikt ietekmēta noteikto mērķu un uzdevumu izpilde vai radīts cita veida kaitējums (finanšu līdzekļu zaudējumi, tiek grauta Klīnikas reputācija, veicināta Klīnikas negatīva attieksme pret Klīniku u.c.);
- 1.3.3. ievieš atbilstošus pasākumus korupcijas risku mazināšanai;
- 1.3.4. pārskata identificētos korupcijas riskus un izvērtēt noteikto korupcijas risku novēršanas pasākumu efektivitāti un lietderību;
- 1.3.5. novērš iespējamās korupcijas riskus un veicina pareizu personāla, finanšu un materiālo resursu izmantošanu;
- 1.3.6. uzrauga noteiktos pasākumus korupcijas risku mazināšanai izpildi.

#### **1.4. Noteikumi paredz iekšējās kontroles vides izveidošanu, kas ietver:**

- 1.4.1. kārtību, kādā Klīnikas darbinieki rīkojas gadījumā, ja tie vēlas ziņot par iespējamām pārkāpumiem (tai skaitā iespējamām koruptīvām darbībām), ietverot pasākumus, lai nodrošinātu ziņotāja anonimitāti un aizsardzību;
- 1.4.2. ētikas kodeksu, kas satur ētikas pamatprincipus (godīgums, taisnīgums, objektivitāte, neatkarība, profesionalitāte, atklātība), kas veicina darbinieku likumīgu un godprātīgu darbību Klīnikas interesēs;
- 1.4.3. kārtību, kādā Klīnikas darbinieki paziņo par savu atrašanos interešu konflikta situācijā, kā arī kārtību, kādā interešu konflikta situācijā esošais darbinieks nodod sava amata uzdevumu izpildi citam darbiniekam;
- 1.4.4. amatu savienošanas atļauju izsniegšanas kārtību, tai skaitā nosakot šo atļauju pārskatīšanas kārtību, izvērtējot, vai nav mainījušies tiesiskie un faktiskie apstākļi, kuri pastāvēja atļaujas izsniegšanas brīdī, un vai darbinieka konkrētā amatu savienošana joprojām nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar darbiniekam saistošām ētikas normām un nekaitē darbinieka tiešo pienākumu pildīšanai.

1.5. Noteikumi attiecas uz visiem Klīnikas darbiniekiem, tai skaitā valsts amatpersonām.

1.6. Klīnikas vadītājs nodrošina iekšējās kontroles sistēmas korupcijas riska novēršanai izveidi, uzturēšanu, pārskatīšanu un atjaunošanu reizi trijos gados. Lai nodrošinātu šo Noteikumu īstenošanu Klīnikas vadītājs var norīkot konkrētus Klīnikas darbiniekus veikt augstāk minētās darbības. Darbinieku pilnvarošana neatbrīvo Klīnikas vadītāju no atbildības par Noteikumu ievērošanu un izpildi Klīnikā.

1.7. Darbiniekam, kuru amats pakļauts korupcijas riskam Klīnika nodrošina izglītošanu, uzsākot darba tiesiskās attiecībās Klīnikā, kā arī vismaz reizi trijos gados nodrošina papildu apmācības par aktuālajiem jautājumiem interešu konflikta novēršanā un korupcijas novēršanā un apkarošanā.

1.8. Darbinieki neveic darbības, kas var negatīvi ietekmēt vai nodarīt kaitējumu Klīnikai un Klīnikas reputācijai, vai kad ētisku apsvērumu dēļ varētu tikt apšaubīta darbinieka rīcības objektivitāte un neitralitāte vai ētikas principu ievērošana.

1.9. Darbinieki pieņem lēmumus piešķirtā pilnvarojuma apjomā Klīnikas interesēs, nodrošinot likumīgu un godprātīgu darbību.

## **2. Koruptīvo darbību nepieļaušana un ziņošana par iespējamām pārkāpumiem**

2.1. Korupcijas riskam ir pakļautas tās funkcijas (darbinieka uzdevumi), darbības jomas un procesi Klīnikā, kurus veicot darbinieka amatu pienākumi ir saistīti ar šādām darbībām:

- 2.1.1. lēmumu un administratīvo aktu izdošana Klīnikas funkciju ietvaros;
- 2.1.2. tiesībām rīkoties ar Klīnikas finanšu līdzekļiem un mantu;
- 2.1.3. daļība publisko iepirkumu lēmumu pieņemšanas procesā;
- 2.1.4. lēmumu pieņemšanu par materiālu vērtību sadali, pārdali, atsavināšanu, izlietojumu vai iznomāšanu, iegūšanu īpašumā;
- 2.1.5. rīcība ar skaidru naudu vai citiem vērtīgiem aktīviem;
- 2.1.6. ierobežotas pieejamības informācijas apstrāde, tai skaitā informācijas aprīte par fiziskas personas datiem;

2.2. Klīnikas darbinieks savā darbā nepieļauj korupcijas risku iestāšanos, kas var izpausties šādās koruptīvās darbībās:

- 2.2.1. prettiesiska labuma pieprasīšana un pieņemšana (t.sk. neatļauta dāvanu pieņemšana), izņemot Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā likuma 13.panta 3.daļā

- noteikto, ka par dāvanu nav uzskatāmi ziedi, suvenīri, grāmatas vai reprezentācijas priekšmeti minimālās algas apmērā gada laikā u.c. labumi, ja to paredz ārējie normatīvie akti);
- 2.2.2. neatļauta informācijas izmantošana ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai;
  - 2.2.3. prettiesiska rīcība publiskajos iepirkumos ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai;
  - 2.2.4. ļaunprātīga dienesta stāvokļa izmantošana;
  - 2.2.5. valsts amatpersonu funkciju izpilde interešu konflikta situācijā;
  - 2.2.6. neatļauta rīcība ar Klīnikas mantu vai finanšu līdzekļiem;
  - 2.2.7. darbiniekam noteikto pienākumu apzināta neveikšana vai nolaidīga veikšana savās vai citas personas interesēs;
  - 2.2.8. darbinieku ietekmēšana nolūkā panākt personai labvēlīga lēmuma pieņemšanu;
  - 2.2.9. nevienlīdzīga attieksme lēmumu pieņemšanā attiecībā pret citiem darbiniekiem vai pretendentiem uz amata vietu Klīnikā vai citiem materiāliem labumiem;
  - 2.2.10. nevienlīdzīga attieksme pret pacientiem.
- 2.3. Lai novērstu korupcijas risku iestāšanos, Klīnika nodrošina šādu darbību īstenošanu:
- 2.3.1. darbiniekam nav iespēja rīkoties vienpersoniski, pienākumu izpildē ir nodrošināta atbildības dalīšana, nošķirot lēmuma sagatavošanu no lēmuma vienpersoniskas pieņemšanas (koleģialitātes princips);
  - 2.3.2. pastāv nodarbināto kontroles un uzraudzības mehānismi, nodrošinot nodarbināto darba uzdevumu uzraudzību un kontroli;
  - 2.3.3. veiktās darbības tiek dokumentētas, noformējot rakstiski, un to veikšanas pamatojumu ir iespējams pārbaudīt (juridiskā pamatojama princips);
  - 2.3.4. pastāv un tiek veikta regulāra nodarbināto lēmumu un rīcības pēckontrole;
  - 2.3.5. paredzēta atbildība par pieļautajiem pārkāpumiem - disciplinārsoda piemērošana, atstādināšana no darba attiecību izpildes, darba uzteikums;
  - 2.3.6. tiek veikta video novērošana vai audio ieraksta veikšana fizisko personu datu aizsardzības normu ietvaros.
  - 2.3.7. darbiniekiem, kas veic kādu no Klīnikas funkcijām vai uzdevumiem, ir noteikti amata pienākumi, pilnvaru apjoms un tiesības konkrēto funkciju un uzdevumu izpildei.
  - 2.3.8. Izstrādā un/vai aktualizē iekšējos normatīvos aktus (t.sk. Darba kārtības, Ētikas kodeksu u.c.). Klīnikas ētikas principi tiek noteikti Ētikas kodeksā, nodrošinot to pieejamību visiem Klīnikas darbiniekiem.
- 2.4. Darbiniekam ir pienākums ziņot par cita darbinieka iespējamajiem pārkāpumiem vai iespējams notikušiem korupcijas gadījumiem un/ vai riskiem darbinieka rīcībā vienā no šādiem veidiem:
- 2.4.1. brīvā iesnieguma formā iesniedz Klīnikas vadītājam rakstveida ziņojumu, kurā vēlams norādīt: *ziņas par iesniedzēju, vai iesniedzējs vēlas palikt anonīms, ziņas pārkāpumu vai personu, kas izdarījusi pārkāpumu ( vārds, uzvārds, ieņemamais amats), pārkāpuma izdarīšanas laiks un vieta, pārkāpuma apraksts ( norādot konkrētus faktus, kas liecina par pārkāpumu), vai par šo pārkāpumu ir ziņots citām amatpersonām.*
  - 2.4.2. brīvas formas elektronisks iesniegums uz Klīnikas e-pasta adresi [info@cesuklinika.lv](mailto:info@cesuklinika.lv), vēlams norādīt 2.4.1. punktā norādītas ziņas.
  - 2.4.3. telefoniska saziņa ar Klīnikas vadītāju, kurš rakstveidā noformē ziņojumu.
  - 2.4.4. nenorādot iesnieguma iesniedzēja identitāti anonīmi sniegt ziņojumu par konstatētajiem pārkāpumiem - noformēto ziņojumu ievieto aploksnē, uz aploksnēs jābūt uzrakstam- ziņojums par koruptīvām darbībām. Aizlīmēto aploksni ievieto speciāli šādiem ziņojumiem izveidotā slēgtā pastkastē, kura atrodas Klīnikas informācijas telpā 1. stāvā, 137. kabinetā.
  - 2.4.5. ziņot Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (turpmāk - KNAB), ievērojot biroja vietnē [www.knab.gov.lv](http://www.knab.gov.lv) norādītos saziņas formas vai izmantojot Klīnikas mājas lapā interneta vietnē [www.cesuklinika.lv](http://www.cesuklinika.lv) izvietoto informāciju ar kontaktinformāciju anonīmai ziņošanai KNAB.

2.4.6. Darbinieks var ziņot arī citos veidos, kas nav noteikti šajos noteikumos. Ziņojumu formas trūkumi nevar būt par pamatu iesniegtās ziņojumu neizskatīšanai un Klīnikas nereaģēšanai uz to pēc būtības.

2.5. Klīnikai ir pienākums nodrošinot ziņotāja anonimitāti. Darbinieki, kuri iesaistīti sniegtās informācijas izskatīšanā, komunikācijā ar trešajām personām saņemto ziņu pārbaudei, neatklāj informācijas sniedzēju identitāti, saņemtās informācijas faktu un tā saturu. Klīnikas vadītājs nepieciešamības gadījumā vēršas KNAB par iespējamo noziedzīgo nodarījumu, ņemot vērā sniegtās informācijas saturu un konstatētā pārkāpuma būtību.

2.6. Klīnikā aizliegts apspriest izmeklēšanas faktu, ja KNAB ir uzsācis izmeklēšanu.

### **3. Darbinieka rīcība gadījumā, ja darbiniekam tiek piedāvāts kukulis**

3.1. Kukulis - materiālas vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi, ko valsts amatpersona personiski vai ar starpnieku apzināti prettiesiski pieņem par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli. Kukulis var būt tiešs, naudas vai mantas formā, kā arī netiešs - pakalpojuma vai citā veidā, kuru kukuļotājs sniedz piekukuļojamai personai. Ar kukuļošanu parasti saprot kukuļa došanu (kukuļdevējs), kukuļa ņemšanu (kukuļņēmējs), starpniecību kukuļošanā, kā arī kukuļa piesavināšanos. Ja saistībā ar amata pienākumu pildīšanu veidojas situācija, kad darbiniekam personas tieši piedāvā kukuli, darbiniekam jārīkojas sekojoši:

3.1.1. Noraidīt kukuļa piedāvājumu.

3.1.2. Ja kukuļdevējs uzstājīgi piedāvā kukuli, censties fiksēt faktu ar audio, video ieraksta ierīcēm.

3.1.3. Ja iespējams, mēģināt identificēt kukuļdevēju.

3.1.4. Fiksēt piedāvāšanas mērķi, laiku, vietu un kukuļa priekšmetu.

3.1.5. Ja iespējams, darbiniekam jācenšas atrast iespējamus lieciniekus, kuri atrodas netālu un vēlāk varētu liecināt par noziedzīga nodarījuma apstākļiem.

3.1.6. Nekavējoties ziņot Klīnikas vadītājam vai KNAB. Ja tas nav iespējams mutiski ziņot savam tiešajam struktūrvienības vadītājam vai, ja tas nav iespējams, kādam no kolēģiem.

3.1.7. Gadījumā, ja kukulis tiek dots pret darbinieka gribu (atstāts uz galda, ielikts atvilktnē, vai citā veidā) un darbiniekam nav iespējams to adot, tas jāatstāj noliktajā vietā, neaizskarot ar rokām un jāveic 3.1.6. punktā minētās darbības.

### **4. Ziņojumu izskatīšanas kārtība**

4.1. Klīnika pēc ziņojuma saņemšanas reģistrē to savā lietvedībā un Klīnikas vadītājs norīko atbildīgo darbinieku vai izveido īpašu darba grupu, kurā var iekļaut darbiniekus no dažādām struktūrvienībām korupcijas aizdomu gadījuma izmeklēšanai.

4.2. Atbildīgais darbinieks vai darba grupa pienācīgi izskata katru ziņojumu par korupcijas aizdomām, izmeklē tā cēloņus un ierosina korektīvus un preventīvus pasākumus. Korupcijas gadījuma izmeklēšanai, ja tas ir nepieciešams – piesaista ārējos speciālistus un tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekus.

4.3. Pamatojoties uz izmeklēšanas rezultātiem, atbildīgais darbinieks vai darba grupa ierosina vienu no šādām darbībām:

4.3.1. Ziņojums par aizdomām par koruptīvām darbībām nav pamatots un turpmāka izmeklēšana nav nepieciešama.

4.3.2. Ziņojums par aizdomām par koruptīvām darbībām ir pamatots, nepieciešams veikt iekšējus pasākumus un uzlabot kontroles procedūras.

4.3.3. Ziņojums par aizdomām par koruptīvām darbībām ir pamatots un ir nepieciešams veikt turpmāku izmeklēšanu, piesaistot darbiniekus ar piemērotām prasmēm, ārējos speciālistus vai tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekus.

## **5. Kartība, kādā nodarbinātais paziņo par savu atrašanos interešu konflikta situācijā, un amata uzdevuma izpildes nodošana citam darbiniekam**

5.1. Saskaņā ar likumu "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" par valsts amatpersonu ir uzskatāmi šādi Klīnikas darbinieki:

- 5.1.1. Valdes priekšsēdētāja;
- 5.1.2. Klīnikas valdes loceklis;
- 5.1.3. Publiskā Iepirkumu komisija locekļi (tikai iepirkuma komisijas darba ietvaros);
- 5.1.4. Citi nodarbinātie, kuriem pildot amata pienākumus Klīnikā, saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir tiesības:
  - 5.1.4.1. veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas attiecībā uz personām, kas neatrodas to tiešā vai netiešā pakļautībā;
  - 5.1.4.2. pieņemt vai sagatavot lēmumus par publiskas personas mantas iegūšanu, tās nodošanu citu personu īpašumā, lietošanā vai valdījumā, atsavināšanu citām personām vai apgrūtināšanu ar lietu vai saistību tiesībām, kā arī finanšu līdzekļu sadalīšanu (piem. izsoles komisija).
- 5.1.5. darbinieks, kurš uz laiku pilda valsts amatpersonas pienākumus.

5.2. Valsts amatpersona atrodas interešu konfliktā, ja pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

5.3. Atbildība par interešu konflikta novēršanas neievērošanu paredzēta gan disciplināri Klīnikā, gan Administratīvās atbildības likumā. Par smagākiem nodarījumiem piemērojams Krimināllikums.

5.4. Disciplināro izmeklēšanu veic Klīnika. Administratīvos pārkāpumus izskata Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk-KNAB).

5.5. Klīnikas vadītājam ir pienākums atbilstoši savai kompetencei nepieļaut, lai valsts amatpersonas nonāktu interešu konflikta situācijā un šādā situācijā īstenotu valsts amatpersonas amata pilnvaras.

5.6. Gadījumā, ja darbinieks konstatē, ka atrodas interešu konflikta situācijā, atstata sevi no konkrētā uzdevuma izpildes, ziņo par šo gadījumu Klīnikas vadītājam, kurš aizvietošanas kārtībā norīko citu darbinieku konkrētā uzdevuma izpildei.

5.7. Darbinieks nekavējoties rakstveidā sniedz informāciju Klīnikas vadītājam par šādiem faktiem, ja tie konstatēti darba uzdevumu izpildes gaitā:

- 5.7.1. par pašas, savu radnieku vai darījumu partneru mantisko vai citu personisko ieinteresētību kādas darbības veikšanā, kura ietilpst tās amata pienākumos;
- 5.7.2. par komercsabiedrībām, kuru dalībnieks, akcionārs, biedrs, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šī valsts amatpersona vai tās radnieks, vai par to, ka pati valsts amatpersona vai tās radnieks ir individuālais komersants, kas saņem attiecīgās publiskas personas institūcijas publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, publiskas personas finanšu līdzekļus vai valsts vai pašvaldības garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir atklāta konkursa rezultātā.

5.8. Klīnikas vadītājs pēc šo noteikumu 5.7.punktā noteiktās informācijas saņemšanas norīko attiecīgās valsts amatpersonas funkciju izpildi citai valsts amatpersonai.

5.9. Klīnikas vadītāja interešu konflikta gadījums tiek risināts ar kapitāldaļu turētāju, kas izvērtē interešu konflikta apstākļus, un norīko citu personu konkrēto pienākumu izpildei. Norīkotā persona nevar būt Klīnikas darbinieks, kurš ir padots Klīnikas vadītājam.

## **6. Amatu savienošanas atļauju izsniegšanas/ pārskatīšanas kārtība**

6.1. Lai nodrošinātu valsts amatpersonas darbību Klīnikas interesēs, novēršot amatpersonas, tās radnieku vai darījuma partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts

amatpersonas lēmumiem un rīcību, valsts amatpersona ir tiesīga pildīt citu amatu tikai Interesu konflikta likumā noteiktajos gadījumos.

6.2. Darbinieks, kurš ir valsts amatpersona Klīnikā, nekavējoties rakstveidā iesniedz brīvas formas iesniegumu Klīnikas vadītājam par atļauju savienot amatu.

6.3. Klīnikas vadītājs izvērtē iesnieguma pamatotību un lemj par atļaušanas piešķiršanu.

6.4. Valsts amatpersonas pienākums ir rakstveidā ziņot par tiesisko un faktisko apstākļu izmaiņām amatu savienošanai, sniegt informāciju par izmaiņām pēc Klīnikas vadītāja pieprasījuma.

## **7. Korupcijas risku identificēšana, analīze un novērtēšana**

7.1. Atbilstoši Klīnikas funkcijām, darbības jomām vai procesiem Klīnikā identificē korupcijas riskus, izvērtē korupcijas riska iestāšanās iespējamību un tā ietekmi iestāšanās gadījumā jeb radītās sekas un rezultātā izstrādā ilgtermiņa pretkorupcijas plānu atbilstoši Noteikumu pielikuma Nr.1 paraugam.

7.2. Par korupcijas risku identificēšanu, analīzi un novērtēšanu atbildīgs ir Klīnikas vadītājs, kurš var norīkot atbildīgo darbinieku vai izveidot darba grupa kontroles vides uzraudzībai.

7.3. Valdē apstiprināto Klīnikas Pretkorupcijas pasākuma plānu jāaktualizē reizi gadā pēc Klīnikas gada pārskata apstiprināšanas un ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc gada pārskata apstiprināšanas, jāievieto publisko tīmekļvietnē [www.cesuklinika.lv](http://www.cesuklinika.lv) informāciju par Klīnikas iepriekšējā gadā veiktajiem pasākumiem korupcijas riska novēršanai.

7.4. Izvērtējot korupcijas risku iestāšanās varbūtību ( skat. pielikumā nr. 2 ) risku noteikšanai vērtē, vai un cik bieži ir iespējama korupcijas riska iestāšanās. Ņemot vērā to, ka korupcijas riska iestāšanās ir subjektīva, lai precīzāk noteiktu korupcijas risku varbūtību, to izvērtē, ņemot vērā:

7.4.1. Klīnikas darbības funkcija, kuru veicot var iestāties korupcijas risks (cik bieži veic darbību, vai ir nepieciešamas speciālas prasmes, cik liels darbinieku skaits ir iesaistīts);

7.4.2. faktiskie notikumi (notikušie incidenti);

7.4.3. sūdzības (darbinieku, klientu u.c.);

7.4.4. informācija plašsaziņas līdzekļos;

7.4.5. iekšējie faktori (motivācijas trūkums, zināšanu un prasmju trūkums);

7.4.6. kontroles mehānismi.

7.5. Izvērtējot korupcijas riskam pakļautos amatus ņem vērā amatus, kuros amatu izpildītāji ir pilnvaroti Klīnikas vārdā pieņemt saistošus lēmumus vai veikt darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt privātpersonas dzīvi, darbību, mantisko stāvokli, un kuros nodarbinātais var izmantot savu dienesta stāvokli savtīgos nolūkos.

7.6. Korupcijas riskam ir pakļauti tie Klīnikas amati, kad pildot amata pienākumus/uzdevumus darbinieks var saskarēties ar vienu no šādiem faktoriem :

7.6.1. darbiniekam ir iespēja rīkoties vienpersoniski, t.sk., pienākumu izpildē nav nodrošināta atbildības dalīšana, nošķirot lēmuma sagatavošanu no lēmuma pieņemšanas;

7.6.2. darbiniekam ir piešķirta rīcības brīvība, ko neierobežo normatīvie akti (ārējie/iekšējie);

7.6.3. veiktās darbības netiek dokumentētas t.i., noformētas rakstiski, un to veikšanas pamatojumu nav iespējams pārbaudīt;

7.6.4. nepastāv vai netiek veikta regulāra lēmumu (rīcības) pēckontrole;

7.6.5. lēmumu pieņemšanas procesā netiek lietots savstarpējās uzraudzības princips ("četrus acu princips");

7.6.6. nav paredzēta atbildība par pieļautajiem pārkāpumiem;

7.6.7. netiek veikta vai nav iespējama video novērošana vai audio ieraksta veikšana;

7.6.8. uzraudzības un kontroles funkciju īstenošana attiecībā uz privātpersonām notiek ārpus institūcijas;

- 7.6.9. nepastāv nodarbināto kontroles un uzraudzības mehānismi, nav nodrošināta nodarbināto darba uzdevumu uzraudzība un kontrole;
- 7.6.10. iepriekš šajā amatā bijuši korupcijas gadījumi vai pārkāpumi, kuros saskatāmas iespējamās korupcijas pazīmes;
- 7.6.11. bijušas sūdzības par konkrētā amatā esošu amatpersonu pieņemtiem lēmumiem.
- 7.7. Korupcijas riskam pakļauto amatu izvērtējums tiek veikts saskaņā ar Risku izvērtēšanas metodiku (**skat. Pielikumu Nr.2. un Pielikumu Nr.3).**
- 7.8. Korupcijas un interešu konflikta risku identificēšanai var izmantot šādus informācijas avotus:
  - 7.8.1. iekšējie un ārējie normatīvie akti;
  - 7.8.2. audita vai pārbaūžu laikā konstatētie trūkumi, pārkāpumi un neatbilstības;
  - 7.8.3. iedzīvotāju sūdzības, aptaujas;
  - 7.8.4. darbinieku (t.sk. vadītāju) sniegtā informācija (aptaujas, ziņojumi);
  - 7.8.5. ārējā informācija – informācija vai komentāri plašsaziņas līdzekļos;
  - 7.8.6. kontrolējošo iestāžu sniegtā informācija.

## **8. Pretkorupcijas sistēmas laba pārvaldība**

- 8.1. Pēc korupcijas un interešu konflikta risku identificēšanas un novērtēšanas, Klīnikas vadītājs nodrošina pasākumu korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai noteikšanu, ieviešanu un īstenošanu, proti:
  - 8.1.1. Uzdot izstrādāt vai aktualizēt iekšējo normatīvo aktus.
  - 8.1.2. Uzdot veikt atbilstības normatīvajiem aktiem pārbaudi.
  - 8.1.3. Nodrošina darbiniekiem, kuru amats visvairāk pakļauts korupcijas un interešu konflikta riskam, periodiski (ieteicams vismaz reizi trijos gados) veikt apmācības par aktuālajiem jautājumiem interešu konflikta un korupcijas novēršanā.
  - 8.1.4. ne retāk kā reizi trijos gados pārskata identificētos korupcijas un interešu konflikta riskus, kā arī pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai un novērtē šo pasākumu efektivitāti un lietderību.
  - 8.1.5. Tiek nodrošināta periodiska darbinieku informēšana par esošajiem un aktualizētajiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, gan jaunajiem darbiniekiem, gan arī tiem, kuri Klīnikā ir nodarbināti ilgāku laiku.
  - 8.1.6. Korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas pasākumi tiek uzskatīti par efektīviem, ja, ieviešot attiecīgos korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas pasākumus, riska iespējamība nav palielinājusies, kā arī iespējamais korupcijas un interešu konflikta risks pārskata periodā nav iestājies.
  - 8.1.7. **Pārskatīt** identificētos korupcijas un interešu konflikta riskus, veicamos pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai **ieteicams**, ja:
    - 8.1.7.1. Klīnikā notikusi reorganizācija.
    - 8.1.7.2. Klīnikā noticis korupcijas vai interešu konflikta notikums.
    - 8.1.7.3. Saņemti pamatoti ziņojumi par iespējamiem pārkāpumiem Klīnikā.

## **9. Citi noteikumi**

- 9.1. Noteikumi stājas spēkā ar 2025. gada 06.februāri.
- 9.2. Par Noteikumu stāšanos spēkā ir informēti visi Klīnikas darbinieki. Elektroniskā versija pieejama pastāvīgi visiem darbiniekiem FIBU sistēmā.
- 9.3. Noteikumi tiek mainīti, aktualizēti Klīnikā mainoties izvirzītajām stratēģiskajām prioritātēm un uzstādītajiem mērķiem.

Pielikumā:

- 1. Nr.1- SIA „CĒSU KLĪNIKA” Pretkorupcijas pasākuma plāna paraugs.
- 2. Nr.2- Korupcijas riska varbūtības novērtēšanas metodika.
- 3. Nr.3- Korupcijas riska ietekmes novērtēšanas metodika.

Sagatavoja:

*Juridiskā, iepirkumu un vadības lietu daļas vadītāja/ juriste Liene Vegnere.*

## 1. Pielikums

### SIA „CĒSU KLĪNIKA” Pretkorupcijas pasākuma plāns

| Nr. | Korupcijas riska zonas/ funkcijas, ar kuru saistās korupcijas risks | Korupcijas risks, notikumu apraksts | Korupcijas risku izvērtējums               |                            | Piedāvātie pretkorupcijas pasākumi | Atbildīgā persona par pasākuma izpildi | Pienākumu ieviešanas termiņš |
|-----|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------|------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------|
|     |                                                                     |                                     | Varbūtība, ka risks iestāsies <sup>1</sup> | Seku nozīmība <sup>2</sup> |                                    |                                        |                              |
| 1   | 2                                                                   | 3                                   | 4                                          | 5                          | 6                                  | 7                                      | 8                            |

## Risku izvērtēšanas metodika

## 2. Pielikums

### Korupcijas riska varbūtības novērtēšana<sup>1</sup>

| Varbūtības novērtējums (korupcijas riska varbūtības skaitlisko vērtību nosaka, izvēloties varbūtības skaitliskajai vērtībai <b>maksimāli atbilstošo aprakstu</b> ) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Varbūtības skaitliskā vērtība                                                                                                                                      | Apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>1<br/>(neiespējams)</b>                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>funkcijas</u> (uzdevuma) <u>izpilde</u> ir reglamentēta ārējos un iekšējos normatīvajos aktos, tā ir ieviesta praksē un visi darbinieki, kas veic tās izpildi, <u>to ievēro</u>;</li> <li>- <u>funkcija</u> (uzdevumi vai darbības), kuru veicot rodas korupcijas risks, tiek <u>veikta periodiski, piemēram, dažas reizes gadā</u>;</li> <li>- vēsturisku korupcijas risku realizēšanās gadījumu nav;</li> <li>- nav bijušas sūdzības (<b>arī mutvārdu</b>) un cita informācija (“signāli”) par iespējamo korupcijas notikumu un/vai Interešu konflikta likumā noteikto normu pārkāpumiem, veicot konkrēto funkciju (uzdevumu);</li> <li>- tiek nodrošināta stingra kontrole funkcijas (uzdevuma) izpildes laikā (piemēram, elektroniska datu nolasīšana, elektroniska rēķinu sagatavošana u.c.);</li> <li>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.</li> </ul> |
| <b>2<br/>(zems)</b>                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkcijas (uzdevuma vai darbības) izpilde ir reglamentēta ārējos un iekšējos normatīvajos aktos;</li> <li>- <u>funkcija</u> (uzdevumi vai darbības), kuru veicot rodas korupcijas risks, <u>tiek veikta periodiski, piemēram, vismaz reizi mēnesī</u>;</li> <li>- vēsturisku korupcijas risku realizēšanās gadījumu nav;</li> <li>- nav bijušas sūdzības (<b>arī mutvārdu</b>) un cita informācija (“signāli”) par iespējamām koruptīvajām darbībām un/vai Interešu konflikta likumā noteikto normu pārkāpumiem;</li> <li>- iespējams <u>par pārkāpumu uzzināt pirms tā izdarīšanas</u> (4 acu principa ievērošana uzdevuma izpildē);</li> <li>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.</li> </ul>                                                                                                                                                                 |
| <b>3<br/>(vidējs)</b>                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkcijas (uzdevuma vai darbības) izpilde ir reglamentēta ārējos un iekšējos normatīvajos aktos;</li> <li>- <u>funkcija</u> (uzdevumi vai darbības), kuru veicot rodas korupcijas risks, <u>tiek veikta periodiski, piemēram, vismaz reizi nedēļā</u>;</li> <li>- bijušas sūdzības (<b>arī mutvārdu</b>) un/vai cita informācija (“signāli”) par iespējamo korupcijas notikumu vai Interešu konflikta likumā noteikto normu pārkāpumu;</li> <li>- <u>konstatētas koruptīva rakstura darbības un/vai Interešu konflikta likumā noteikto normu pārkāpumi</u>;</li> <li>- iespējams <u>par pārkāpumu uzzināt pēc tā izdarīšanas</u>;</li> <li>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.</li> </ul>                                                                                                                                                                     |
| <b>4<br/>(augsts)</b>                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkcijas (uzdevuma vai darbības) izpilde ir reglamentēta ārējos un iekšējos normatīvajos aktos;</li> <li>- <u>funkcija</u> (uzdevumi vai darbības), kuru veicot rodas korupcijas risks, tiek veikta pastāvīgi, piemēram, katru dienu;</li> <li>- bijušas sūdzības (<b>arī mutvārdu</b>) un/vai cita informācija (“signāli”) par iespējamajām koruptīva rakstura darbībām un/vai Interešu konflikta likuma normu pārkāpumiem;</li> <li>- konstatēti Interešu konflikta likuma normu pārkāpumi un/vai koruptīva rakstura darbības;</li> <li>- pārkāpumu iespējams identificēt pēc tā izdarīšanas; - un citi institūcijas noteiktie kritēriji.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                               |

<sup>1</sup> [3chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.knab.gov.lv/lv/media/765/download](chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.knab.gov.lv/lv/media/765/download).

Korupcijas riska ietekmes novērtēšana<sup>2</sup>

| Ietekmes novērtējums (korupcijas riska ietekmes skaitlisko vērtību nosaka, izvēloties ietekmes skaitliskajai vērtībai <b>maksimāli atbilstošo aprakstu</b> ) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ietekmes skaitliskā vērtība                                                                                                                                  | Apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>1-ļoti zems</b>                                                                                                                                           | - ierobežota ietekme uz reputāciju - netiek ietekmēta institūcijas darbība;<br>- neētiska rīcība, kas nav tiesību normu pārkāpums;<br>- dažu darbinieku neapmierinātība;<br>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.                                                                                                                                                                                           |
| <b>2-zems</b>                                                                                                                                                | - neliela ietekme uz reputāciju – būtiski neietekmē institūcijas mērķu sasniegšanu;<br>- disciplināri sodāms pārkāpums;<br>- informācija nekļūst zināma publiski;<br>- darbinieku neapmierinātība;<br>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.                                                                                                                                                                 |
| <b>3-vidējs</b>                                                                                                                                              | - vidēja ietekme uz reputāciju – īslaicīgi ietekmē spēju sasniegt institūcijas mērķus;<br>- noteikto ierobežojumu un aizliegumu neievērošana (administratīvā atbildība);<br>- īslaicīgi paziņojumi nacionālajos medijos vai citās institūcijās;<br>- atsevišķu darbinieku mainība;<br>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.                                                                                 |
| <b>4-augsts</b>                                                                                                                                              | - liela ietekme uz reputāciju – ietekmē spēju sasniegt institūcijas mērķus vidējā termiņā;<br>- amata pienākumu realizēšana interešu konflikta situācijā (administratīvā atbildība vai kriminālatbildība);<br>- plaši izskanējuši notikumi masu medijos vai citās institūcijās;<br>- pieredzējušu darbinieku mainība, iespējams, vidējā līmeņa vadītāju aiziešana;<br>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji. |
| <b>5-ļoti augsts</b>                                                                                                                                         | - būtiska ietekme uz reputāciju – ilglaicīgi ietekmē spēju sasniegt institūcijas mērķus;<br>- noziedzīgs nodarījums;<br>- plaši izskanējuši notikumi nacionālajos vai ārvalstu medijos ar ilgstošu noturību;<br>- augstākā līmeņa vadītāju aiziešana;<br>- un citi institūcijas noteiktie kritēriji.                                                                                                              |

<sup>2</sup> <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.knab.gov.lv/lv/media/765/download>.

Korupcijas un interešu konflikta riska vērtību noteikšanai izmanto formulu  $RV = V + I$  kur, V – varbūtība, I – ietekme; RV – riska vērtība.

*Rezultātu noteikšanas tabula <sup>3</sup>:*

| Riska ietekme | Riska varbūtība |     |     |      |       |
|---------------|-----------------|-----|-----|------|-------|
|               | 1               | 2   | 3   | 4    | 5     |
| 5             | A 6             | A 7 | A 8 | LA 9 | LA 10 |
| 4             | V 5             | V 6 | A 7 | A 8  | LA 9  |
| 3             | V 4             | V 5 | A 6 | A 7  | A 8   |
| 2             | Z 2             | Z 4 | V 5 | V 6  | A 7   |
| 1             | LZ2             | Z 3 | Z 4 | V 5  | V 6   |

Korupcijas un interešu konflikta riska pieļaujamības līmenis ir attēlots tabulā, kur:

- 1) LA – korupcijas un interešu konflikta risks ar **loti augstu prioritātes līmeni** – risks ar ļoti augstu varbūtību un ļoti augstu ietekmi uz institūcijai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu; risks nav pieļaujams, nepieciešama nekavējoša rīcība korupcijas un interešu konflikta riska mazināšanai;
- 2) A – korupcijas un interešu konflikta risks ar **augstu prioritātes līmeni** – risks ar augstu varbūtību un augstu ietekmi uz institūcijai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu; risks nav pieļaujams, nepieciešama rīcība korupcijas un interešu konflikta riska mazināšanai;
- 3) V – korupcijas un interešu konflikta risks ar **vidēju prioritātes līmeni** – risks ar iespējamu varbūtību un vidēju ietekmi uz institūcijai noteikto mērķu, uzdevumu sasniegšanu; risks ir gandrīz pieļaujams, var noteikt korupcijas un interešu konflikta riska mazinošos pasākumus;
- 4) Z – korupcijas un interešu konflikta risks ar **zemu prioritātes līmeni** – risks ar zemu varbūtību un zemu ietekmi uz institūcijai noteikto mērķu sasniegšanu; risks ir pieļaujams;
- 5) LZ – korupcijas un interešu konflikta risks ar **loti zemu prioritātes līmeni** – mazsvarīgs risks ar ļoti zemu varbūtību un ļoti zemu ietekmi uz institūcijai noteikto mērķu sasniegšanu; risks ir pieļaujams.

Gadījumos, kad korupcijas un interešu konflikta riska vērtība ir zema (t.i. riska ietekme maza un varbūtība zema) var nenoteikt pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska mazināšanai. Nosakot pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska mazināšanai vai novēršanai, jāizvērtē, lai izmaksas nav lielākas par ieguvumiem, kas rodas novēršot šo korupcijas un interešu konflikta risku.

<sup>3</sup><chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.knab.gov.lv/lv/media/765/download>.